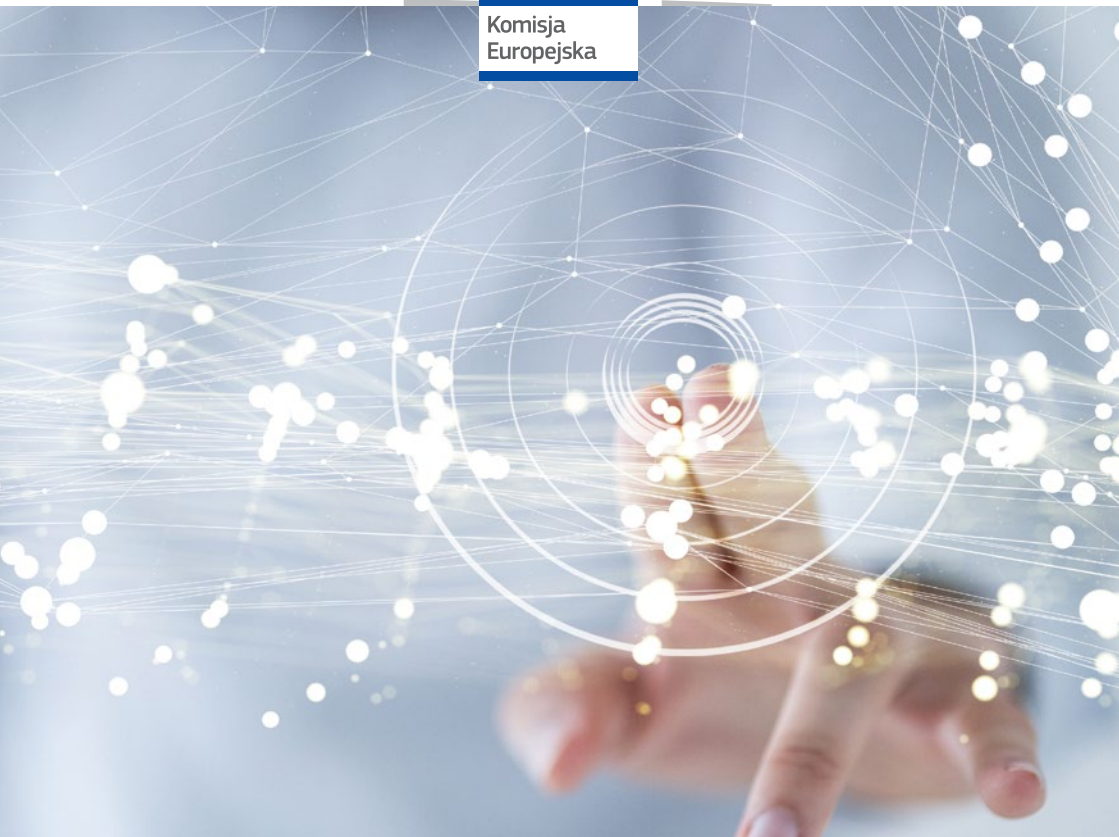

Komisja
Europejska

Budżet UE w skrócie

Maj 2019

Budżet

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z ponownego wykorzystania niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2019

Zdjęcie na okładce: ©vege, 2018 – fotolia.com

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje decyzja 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć i innych materiałów, co do których Unii Europejskiej nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw.

Print	ISBN 978-92-76-09866-9	doi:10.2761/56428	KV-02-19-429-PL-C
PDF	ISBN 978-92-76-09848-5	doi:10.2761/311372	KV-02-19-429-PL-N

Budżet UE w skrócie

Maj 2019

#EUBudget

Spis treści

I.	Dlaczego potrzebujemy budżetu UE?	4
II.	W jaki sposób budżet UE przyczynia się do wprowadzania zmian?	8
III.	Jak działa budżet UE?	14
IV.	Środki z budżetu UE są wydawane w sposób demokratyczny i odpowiedzialny	20
V.	Budżet UE kształtuje Europę na kolejnych dziesięć lat	26
VI.	Wyniki osiągnięte dzięki budżetowi UE widać na każdym kroku	30

An abstract graphic featuring several white circles of varying sizes connected by thin white lines, set against a blue background with a subtle gradient and some faint, out-of-focus light spots.

● Dlaczego
potrzebujemy
budżetu UE?

Budżet Unii Europejskiej pomaga załatwiać sprawy istotne dla Europejczyków. U podstaw integracji europejskiej leżała idea, że połączenie posiadanych zasobów uczyni Europę silniejszą oraz przyczyni się do zapewnienia dobrobytu i pokoju. Idea ta nadal przyświeca budżetowi UE, w ramach którego finansowane są projekty odmieniające życie obywateli Unii.

ZMIANY BUDŻETU UE

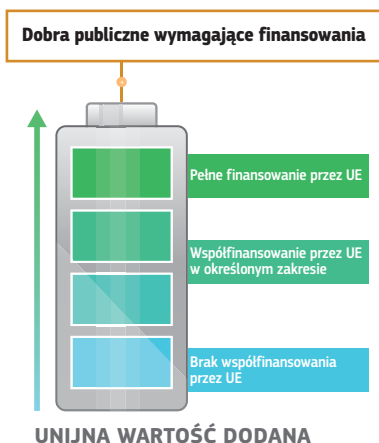
W ciągu ostatnich 60 lat budżet UE stopniowo się zmieniał wraz z rozwojem Unii Europejskiej.

Budżet UE jest narzędziem, które zapewnia, by Europa zachowała demokratyczny charakter i konkurencyjność oraz nadal cieszyła się pokojem i dobrobytem. Dzięki środkom z tego budżetu Europa ma szansę stać się światowym liderem w obliczu obecnych i przyszłych wyzwań.

Co sprawia, że budżet UE jest wyjątkowy?

Łącząc zasoby na szczeblu europejskim, państwa członkowskie mogą osiągnąć więcej, niż gdy działają w pojedynkę.

Kryteria: Cele i obowiązki wynikające z Traktatu – Dobra publiczne w wymiarze europejskim – Korzyści skali – Efekt mnożnikowy – Pomocniczość – Korzyści z integracji europejskiej – Wartości europejskie: pokój, demokracja, praworządność

RÓŻNI SIĘ OD BUDŻETÓW PAŃSTW

W przeciwieństwie do budżetów państw budżet UE jest budżetem inwestycyjnym – nie służy do finansowania ochrony socjalnej, szkolnictwa podstawowego czy obrony narodowej, lecz jego celem jest finansowanie kluczowych obszarów wnoszących europejską wartość dodaną poprzez pobudzanie wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Jest wykorzystywany tylko wtedy, gdy wydanie pieniędzy na szczeblu europejskim jest skuteczniejsze niż na szczeblu lokalnym, regionalnym czy krajowym.

Sytuacja wyjątkowa na morzu lub na drodze? Unijne satelity Galileo mogą pomóc w lokalizacji każdego, kto potrzebuje pomocy, i uratować wiele osób.

WNOSI WARTOŚĆ DODANĄ

Każde euro zainwestowane w ramach budżetu UE powinno wnosić wartość dodaną.

Aby konkurować z innymi partnerami na arenie międzynarodowej, należy przeprowadzić znaczne inwestycje na szczeblu europejskim. Ze względu na ich skalę nie może ich finansować tylko jedno państwo członkowskie. Budżet UE wspiera na przykład projekty infrastrukturalne i badawcze poprzez tworzenie korzyści skali i efektu dźwigni oraz unikanie powielania wysiłków.

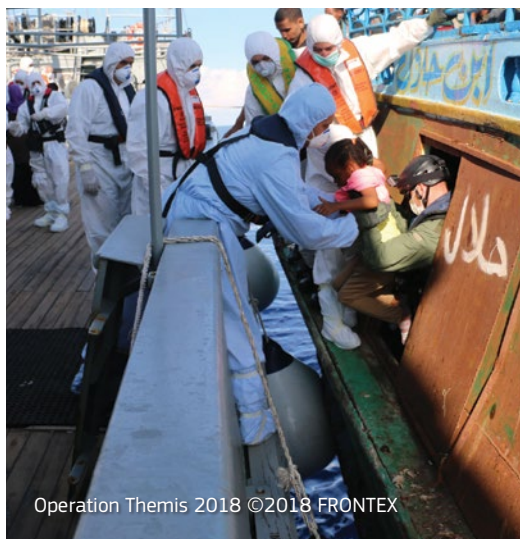

©OHB

ZAPEWNIĄ EUROPIE POZYCJĘ LIDERA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

Wyzywania, przed jakimi stajemy, mają charakter globalny. Budżet UE zapewnia środki umożliwiające globalną reakcję na problemy transgraniczne, które dotyczą wszystkich obywateli Unii. W obliczu najpoważniejszego kryzysu uchodźczego od czasów drugiej wojny światowej Unii udało się doprowadzić do zasadniczej zmiany w zarządzaniu migracją i ochronie granic. UE oferuje ochronę i wsparcie milionom osób, ratuje ludzkie życie i zwalcza sieci handlu ludźmi. Dzięki jej działaniom na koniec 2018 r. liczba migrantów nielegalnie przybywających do Europy spadła do poziomu najniższego od pięciu lat.

Operation Themis 2018 ©2018 FRONTEX

WSPIERA AMBITNE I INNOWACYJNE INWESTYCJE

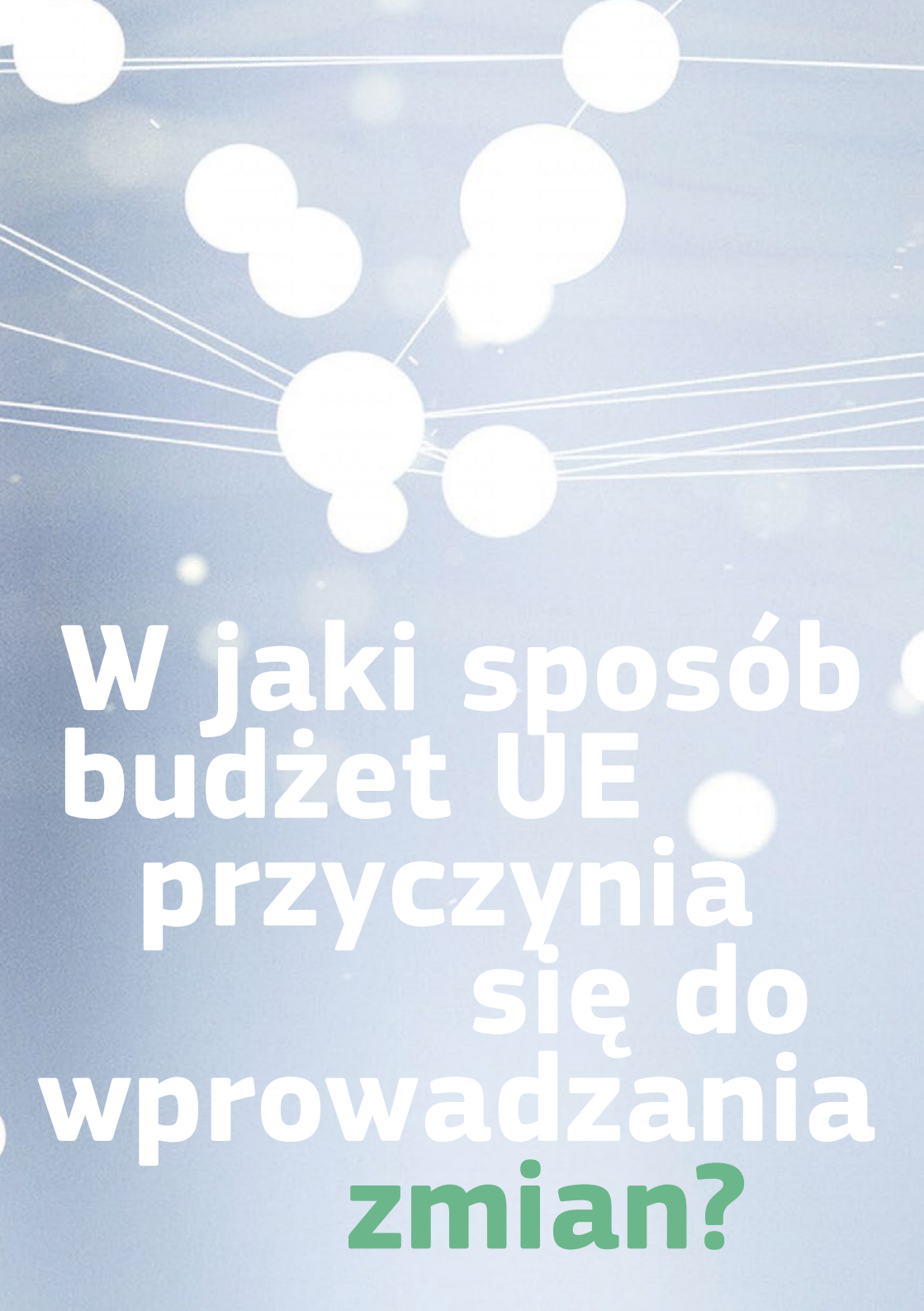
Budżet UE zapewnia gwarancje niezbędne do realizacji ryzykownych lub długoterminowych projektów, których nigdy nie byłoby w stanie sfinansować pojedyncze państwo członkowskie UE. Przyczynia się on do poprawy otoczenia biznesowego, uwalniając potencjał przedsiębiorstw europejskich oraz usuwając bariery regulacyjne dla inwestycji – zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.

©tilialucida - Fotolia

Przykład

W 2014 r. UE zainicjowała [plan inwestycyjny dla Europy](#), którego celem jest ponowne pobudzenie inwestycji w Europie poprzez uruchomienie do 2020 r. inwestycji prywatnych i publicznych w wysokości 500 mld EUR, aby zapewnić konkurencyjność Europy w najważniejszych sektorach, takich jak sztuczna inteligencja oraz transformacja cyfrowa i ekologiczna.

**W jaki sposób
budżet UE
przyczynia
się do
wprowadzania
zmian?**

Zwiększa wspólny dobrobyt i solidarność

Budżet UE przyczynia się do zmniejszenia dysproporcji w obrębie Europy oraz pomiędzy regionami. W ciągu ostatnich dwudziestu lat produkt krajowy brutto na mieszkańca UE prawie się podwoił. W przypadku niektórych najuboższych państw wzrost ten był ponad dziesięciokrotny. Szacuje się, że zwrot z inwestycji w ramach wydatków regionalnych do 2023 r. wyniesie 2,74 EUR za każde 1 EUR zainwestowane w latach 2007–2013. Jest to zwrot w wysokości 274 %.

POLITYKA REGIONALNA W LICZBACH

W latach 2014–2020 UE przeznaczyła ponad 460 mld EUR na wydatki regionalne. Oczekuje się, że skutkiem tego będzie:

dostęp
szerokopasmowy
dla **14 mln**
dodatkowych
gospodarstw
domowych

lepsza opieka zdrowotna
dla **44 mln**
Europejczyków

ochrona przed
powodzią i pożarami
dla **27 mln**
ludzi

dostęp do oczyszczalni
ścieków
dla prawie
17 mln ludzi

ponad **420 tys.**
nowych
miejsc pracy

w przedsiębiorstwach

nowe, nowoczesne
szkoły i opieka dla
6,9 mln dzieci

pomoc dla ponad
1,1 mln
przedsiębiorstw

Dane z kwietnia 2018 r.

Przykład

Aby zmniejszyć przepaść cyfrową, UE wspiera dostęp do sieci szerokopasmowych. Ma to fundamentalne znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju wszystkich regionów UE oraz umożliwienia obywatelom i przedsiębiorstwom korzystania z nowych usług cyfrowych. We Francji UE zainwestowała 600 mln EUR w projekt „Rozszerzony szerokopasmowy dostęp dla wszystkich” mający na celu zapewnienie do 2022 r. bardzo szybkiej sieci szerokopasmowej na terenie całego kraju.

Dzięki niemu UE jest liderem w walce ze zmianą klimatu

Niemal jedną piątą budżetu UE przeznacza się obecnie na działania w dziedzinie klimatu – od zrównoważonego rolnictwa po inwestycje w efektywność energetyczną budynków i energię ze źródeł odnawialnych. W latach 2014–2020 wydatki te odpowiadają kwocie 200 mld EUR.

CELE UE W ZAKRESIE REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH DO 2030 R.

Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej **40 %** (w stosunku do poziomu z 1990 r.)

Udział energii ze źródeł odnawialnych wynoszący co najmniej **32 %**

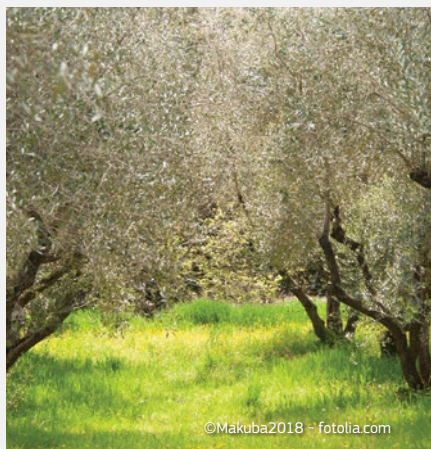

Zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej **32,5 %**

Prognoza z 2018 r.

Przykład Nowe produkty ekologiczne z oleju roślinnego we Włoszech

Celem projektu [First2Run](#) jest wykazanie zrównoważenia pod względem technicznym, ekonomicznym i środowiskowym biorafinerii wytwarzającej produkty ekologiczne przy użyciu oleju z roślin uprawianych w strefach suchych lub na gruntach gorszej klasy. Za pomocą procesów chemicznych oleje przekształca się w tworzywa sztuczne, smary, kosmetyki i plastyfikatory. Połączenie wszystkich etapów – od uprawy roślin po syntezę produktu – ma korzystny wpływ na gospodarkę, środowisko naturalne i region (wkład UE – 17 mln EUR).

©Makuba2018 - fotolia.com

Budżet UE stwarza możliwości

Budżet UE dzięki finansowanym z niego programom stwarza możliwości dla milionów studentów, tysięcy badaczy, miast, przedsiębiorstw, regionów i organizacji pozarządowych.

Osoby młode mogą studiować, brać udział w wolontariacie oraz pracować za granicą dzięki programowi **Erasmus+** i **Europejskiemu Korpusowi Solidarności**. **Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych** pomaga młodym osobom poszukującym pracy w rozwijaniu umiejętności i poszukiwaniu odpowiednich możliwości.

Regiony i miasta mają dostęp do **europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych**, w ramach których inwestuje się w tworzenie miejsc pracy oraz w zrównoważoną i zdrową europejską gospodarkę i ochronę środowiska.

Badacze mogą skorzystać z częściowego finansowania w ramach programu „**Horyzont 2020**”. Dzięki budżetowi UE Unia Europejska jest światowym liderem w dziedzinie badań naukowych i innowacji. Odpowiada za jedną czwartą światowych wydatków na badania naukowe i jedną trzecią zgłoszeń patentowych w skali światowej.

Małe i średnie przedsiębiorstwa korzystają z dotacji, pożyczek i w niektórych przypadkach gwarancji, a także lepszego dostępu do finansowania i rynków w ramach **Programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME)**.

Rolnicy otrzymują pomoc na zwiększenie swoich dochodów, a także finansowanie środowiskowe z **Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich** oraz z programu **LIFE** mającego na celu promowanie rolnictwa zrównoważonego.

Organizacje pozarządowe mają dostęp do finansowania UE, jeżeli obszar ich działalności jest związany z polityką unijną.

Członkostwo w UE przynosi korzyści wszystkim obywatelom Unii, ponieważ stwarza warunki dla dobrobytu osobistego i zawodowego.

- ▶ Pokój
- ▶ Bezpieczeństwo i stabilność
- ▶ Swoboda mieszkania, podróżowania i studiowania na terenie całej UE
- ▶ Lepsza ochrona konsumentów
- ▶ Jednolity rynek
- ▶ Bardziej przystępne cenowo podróże lotnicze

- ▶ Zdrowa i bezpieczna żywność
- ▶ Nowe, lepsze drogi
- ▶ Czystsze rzeki, plaże i powietrze
- ▶ Niższe opłaty za połączenia komórkowe
- ▶ Lepsza ochrona danych

Budżet UE chroni

Terroryzm, przestępczość zorganizowana, zmiana klimatu, klęski żywiołowe czy epidemie nie mają granic. Budżet UE pomaga chronić nasze bezpieczeństwo, zdrowie, środowisko i społeczeństwo przed tymi globalnymi zagrożeniami.

NASZE BEZPIECZEŃSTWO

Od świadomości do prewencji: jak UE walczy z radykalizacją postaw w Europie.

Nikt nie jest samotną wyspą: Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej pomaga chronić granice.

Bezpieczne surfowanie: jak UE chroni nasze prawa w sieci.

NASZE ZDROWIE

Ukryte niebezpieczeństwo: jak dołączona do soku zabawka postawiła kraje Europy w stan podwyższonej gotowości.

Chłodzenie: jak Europa walczy z upałami za pomocą naturalnych rozwiązań.

Kryzys humanitarny: jak UE pomogła powstrzymać epidemię eboli w Afryce.

<https://europa.eu/euprotects/>

#EUprotects

NASZE ŚRODOWISKO

Wzwanie o pomoc: jak
Europa wspólnie walczy
z pożarami lasów we Włoszech.

Pałący problem: jak UE
pomaga w zwalczaniu
śmiertelnie groźnego
zanieczyszczenia powietrza
w Polsce.

Sieci rybackie bezpieczne
dla żółwi morskich: jak Unia
Europejska pomaga chronić
morskie ekosystemy.

NASZE SPOŁECZEŃSTWO

Z ogarniętej wojną Syrii
ku bezpieczeństwu: jak UE
pomogła uchodźcy zacząć nowe
życie w Holandii.

Budowanie fundamentów:
jak UE pomaga w wychodzeniu
z ubóstwa.

Jak wyjść z ubóstwa
energetycznego: UE pomaga
europejskim rodzinom
w ogrzewaniu mieszkań.

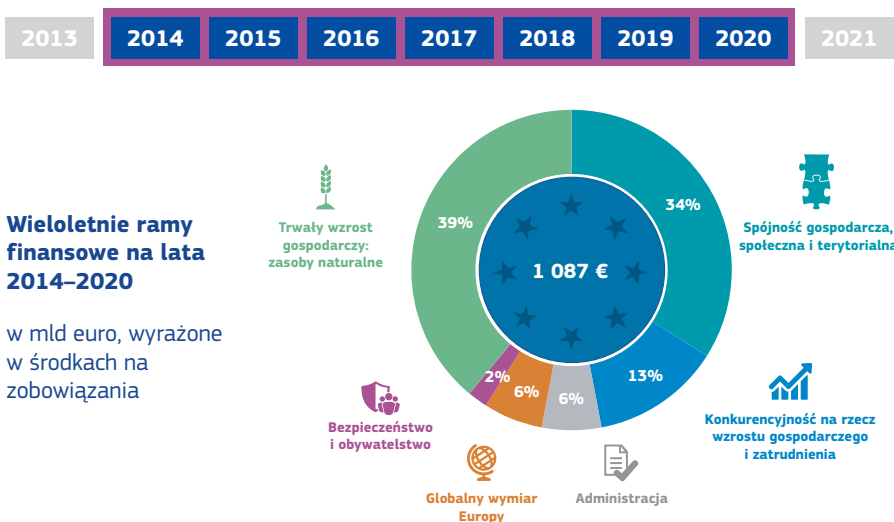
**Jak działa
budżet UE?**

Budżet długoterminowy a budżet roczny

BUDŻET DŁUGOTERMINOWY

Ponieważ budżet UE to głównie budżet inwestycyjny, aby zapewnić jego stabilność, decyzje w jego sprawie należy podejmować w perspektywie długoterminowej. Długoterminowy plan wydatków, zwany wieloletnimi ramami finansowymi (WRF), przyjmuje się na okres co najmniej pięciu lat (zazwyczaj siedmiu). W WRF określa się maksymalne roczne kwoty (pułapy), które UE może wydać w ramach poszczególnych kategorii wydatków (działów) w każdym roku z danych pięciu do siedmiu lat.

BUDŻET ROCZNY

Każdy budżet roczny przyjmuje się w granicach określonych w WRF i – aby zapewnić elastyczność – zwykle pozostaje on na poziomie poniżej pułapów wydatków. Pułapy WRF można porównać z limitami na kartach kredytowych na okres jednego roku.

2014

2019

2021

Czy wiesz, że...?

Budżet UE wyraża się w środkach na zobowiązania i na płatności.

- Zobowiązania są prawnymi deklaracjami dotyczącymi zapewnienia środków finansowych.
- Płatności to środki pieniężne lub przelewy bankowe na rzecz beneficjentów pokrywające wydatki wymagalne w bieżącym roku budżetowym, wynikające z zobowiązań prawnych zaciągniętych w bieżącym roku lub w ubiegłych latach.

Jak duży jest budżet UE?

Unia Europejska

148 €

Dania
157 €

Polska
223 €

Belgia
242 €

Niemcy
1 552 €

Francja
1 342 €

Austria
192 €

Hiszpania
516 €

Włochy
871 €

W 2019 r. (w mld euro). Prognoza z maja 2019 r. Budżet UE wyrażony jest w środkach na płatności.

Budżet UE kosztuje **dziennie** przeciętnego obywatela mniej niż **filiżanka kawy**.

Czy wiesz, że...?

Roczny budżet UE, wynoszący około 148 mld EUR (dane z 2019 r.), jest w rzeczywistości mniejszy niż budżet Austrii czy Belgii. Budżet UE stanowi niewielką część całkowitych wydatków publicznych w UE – około 1 % łącznego dochodu UE i tylko około 2 % wydatków publicznych UE.

Co finansuje się z budżetu UE?

Budżet UE jest podzielony na pięć działów reprezentujących obszary wydatków. Lwią część budżetu UE (około 75 %) przeznaczają się na rozwój regionalny, rolnictwo i zwalczanie zmiany klimatu (działy 1b i 2). Tylko 6 % budżetu UE przeznaczają się na koszty administracyjne.

Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu

- a) **Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.** UE inwestuje w badania naukowe i innowacje, kształcenie i szkolenia, transeuropejskie sieci energetyczne, transportowe i telekomunikacyjne, rozwój przedsiębiorstw itp.

- b) **Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna.** UE finansuje politykę regionalną, aby pomóc najuboższym rozwiniętym państwom członkowskim i regionom UE nadrobić dystans do pozostałych państw i regionów, zwiększając konkurencyjność wszystkich regionów i rozwijając współpracę międzyregionalną.

Zrównoważony wzrost gospodarczy: zasoby naturalne. Z budżetu UE finansuje się rolnictwo, w tym rozwój obszarów wiejskich, rybołówstwo oraz działania w dziedzinie środowiska i klimatu.

Bezpieczeństwo i obywatelstwo. UE inwestuje w wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne, ochronę granic, politykę azylową i imigracyjną, zdrowie publiczne, ochronę konsumentów, kulturę, ludzi młodych, ochronę ludności oraz dialog z obywatelami.

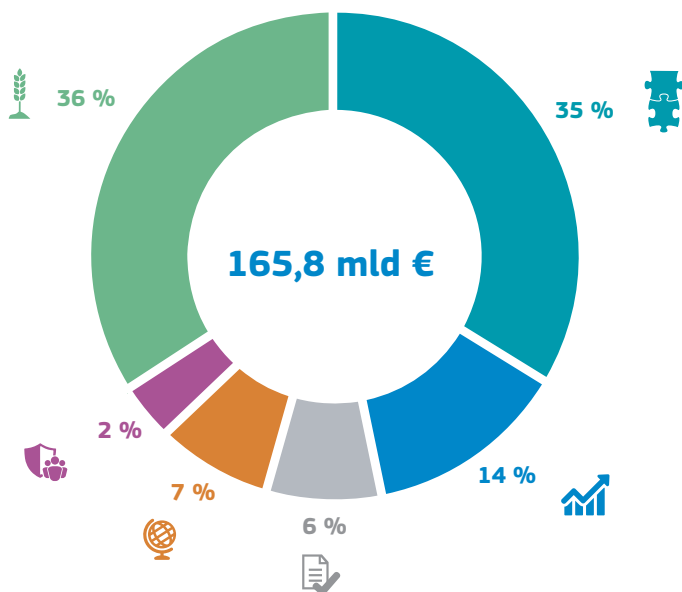

Globalny wymiar Europy. Dział ten obejmuje wszelkie działania zewnętrzne (politykę zagraniczną) UE, m.in. pomoc rozwojową i pomoc humanitarną.

Administracja. Z budżetu UE pokrywa się wydatki administracyjne wszystkich instytucji europejskich. Do kategorii tej należą wynagrodzenia pracowników, emerytury, budynki, technologia informacyjna, szkolenia, tłumaczenia i szkoły europejskie.

BUDŻET UE W 2019 R.

Budżet przyjęty na 2019 r. wyrażony w środkach na zobowiązania.

Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

Bezpieczeństwo i obywatelstwo

Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna

Globalny wymiar Europy

Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne

Administracja

Czy na rolnictwo wydaje się za dużo pieniędzy?

W 2017 r. udział wydatków UE na rolnictwo wynosił 41 %. W 1985 r. na rolnictwo przeznaczono 70 % środków. W ciągu ostatnich dziesięciu lat do UE przystąpiło 13 państw, z których większość ma rozbudowany sektor rolnictwa. Budżet wspólnej polityki rolnej jednak nie został zwiększony. Wydatki właściwie nadal maleją. Na lata 2021–2027 Komisja zaproponowała przeznaczenie na rolnictwo mniej niż 30 % budżetu UE. Jego stosunkowo duży udział w budżecie UE jest uzasadniony – jest to jedyny obszar polityki, który jest finansowany niemal w całości z budżetu UE. Oznacza to, że wydatki UE w znacznym stopniu zastępują wydatki krajowe.

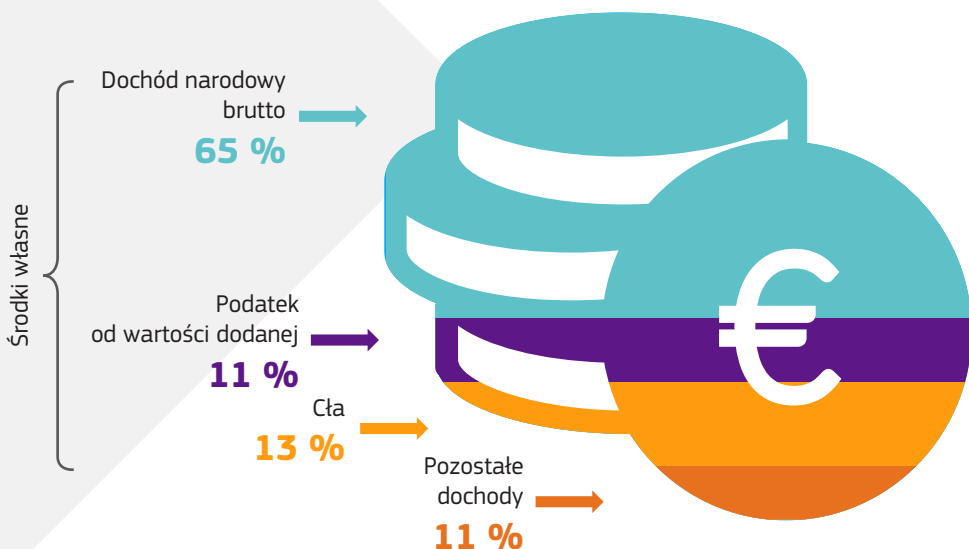
W jaki sposób finansowany jest budżet UE?

ŚRODKI POCHODZĄ GŁÓWNIEM OD PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Budżet UE jest zawsze zrównoważony – nie może mieć deficytu. Źródła finansowania budżetu są następujące:

- **należności celne przywzowowe** od towarów sprowadzanych z państw nienależących do UE;
- niewielka część **podatku od wartości dodanej** pobieranego przez każde państwo członkowskie;
- część **dochodu narodowego brutto** państw członkowskich w zależności od ich poziomu zamożności;
- inne dochody, w tym w szczególności podatki i inne odliczenia od wynagrodzeń pracowników UE, wkłady państw niebędących członkami UE na rzecz niektórych programów, odsetki od opóźnień w płatnościach i grzywny, jak również nadwyżka z poprzedniego roku.

DOCHÓD UE W 2018 R.

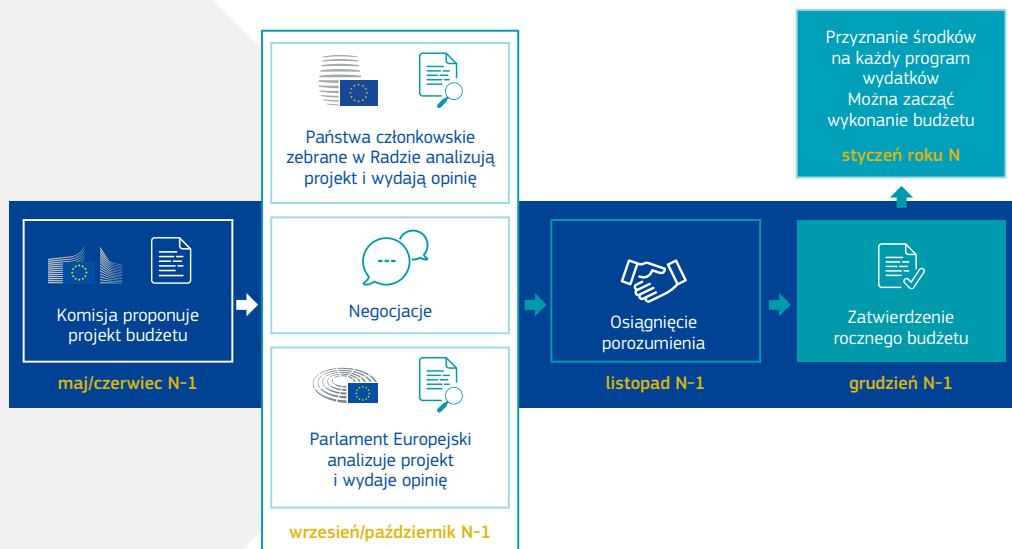

Środki
z budżetu UE
są wydawane
w sposób
**demokratyczny
i odpowiedzialny**

Decyzje dotyczące budżetu UE podejmuje się w sposób demokratyczny

Co roku Parlament Europejski i państwa członkowskie UE uzgadniają, jaka część siedmioletniego budżetu zostanie wydana w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Decydują również o tym, na co te pieniądze zostaną przeznaczone. W procedurze tej uwzględnia się stanowiska instytucji reprezentujących obywateli Unii i państwa członkowskie. Obejmuje ona poniższe etapy.

1. Komisja Europejska przedstawia projekt budżetu rocznego.
2. Projekt budżetu muszą zatwierdzić rządy krajowe w Radzie UE oraz Parlament Europejski, który jest wybierany przez obywateli Unii.
3. Zarówno Rada, jak i Parlament mogą zmieniać projekt budżetu.
4. Rada i Parlament zatwierdzają ostateczną wersję budżetu.

Czy wiesz, że...?

Jeżeli Parlament Europejski i Rada nie dojdą do porozumienia w kwestii wspólnego tekstu, rozpoczyna się proces negocjacyjny zwany „postępowaniem pojednawczym”, który może trwać do 21 dni.

Wykonaniem budżetu UE zajmują się głównie Komisja i państwa członkowskie

- Komisja **bezpośrednio** zarządza jedynie **18 %** środków z budżetu UE.
- Organizacje międzynarodowe, agencje zdecentralizowane, państwa trzecie itp. **pośrednio** zarządzają **8 %** środków z budżetu UE.
- Lwia część funduszy UE (**74 %**) jest wydatkowana wspólnie z państwami członkowskimi w ramach tzw. **zarządzania dzielonego**. Władze państw członkowskich (na przykład ministerstwa rozwoju regionalnego), a nie sama Komisja, zarządzają wydatkami pod jej nadzorem. Ostateczną odpowiedzialność za wykonanie budżetu ponosi Komisja Europejska.

ZARZĄDZANIE BEZPOŚREDNIE

Komisja Europejska, w tym jej delegatury i agencje wykonawcze

ZARZĄDZANIE DZIELONE

Państwa członkowskie

ZARZĄDZANIE POŚREDNIE

Organizacje międzynarodowe, agencje zdecentralizowane i wspólne przedsięwzięcia, agencje krajowe, wyspecjalizowane organy unijne, państwa trzecie

Centralna internetowa baza danych UE

Informacje na temat tego, kto otrzymuje pieniądze z UE i ile ich otrzymuje, można znaleźć w centralnej internetowej bazie danych UE. Informacje dotyczące środków UE przydzielanych przez organy krajowe można znaleźć na krajowych stronach internetowych. https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/funding-recipients_pl

ZARZĄDZANIE DZIELONE

Znaczną część wydatków UE w obszarach takich jak **rolnictwo i rozwój regionalny** zarządzają państwa członkowskie w ramach tzw. zarządzania dzielonego.

Korzyści płynące z zarządzania dzielonego

Finansowanie UE w ramach zarządzania dzielonego jest podstawowym i stabilnym źródłem inwestycji publicznych w wielu państwach członkowskich.

Jest ono katalizatorem dalszych inwestycji publicznych i prywatnych. Prawdopodobieństwo, że państwa członkowskie lub partnerzy prywatni sfinansują projekt, jest większe, jeżeli mogą dzielić finansowanie i związane z nim ryzyko z UE.

Stanowi to zachętę dla państw członkowskich do wdrażania niezbędnych reform strukturalnych, dzięki którym środki unijne mogą być wykorzystywane w sposób wydajny i skuteczny. Środki te są korzystne dla całej gospodarki, ponieważ tworzą przyjaźniejsze otoczenie biznesowe.

Współpraca terytorialna między sąsiadującymi państwami jest sposobem na wzmocnienie rynku wewnętrznego i zmniejszenie barier między państwami członkowskimi.

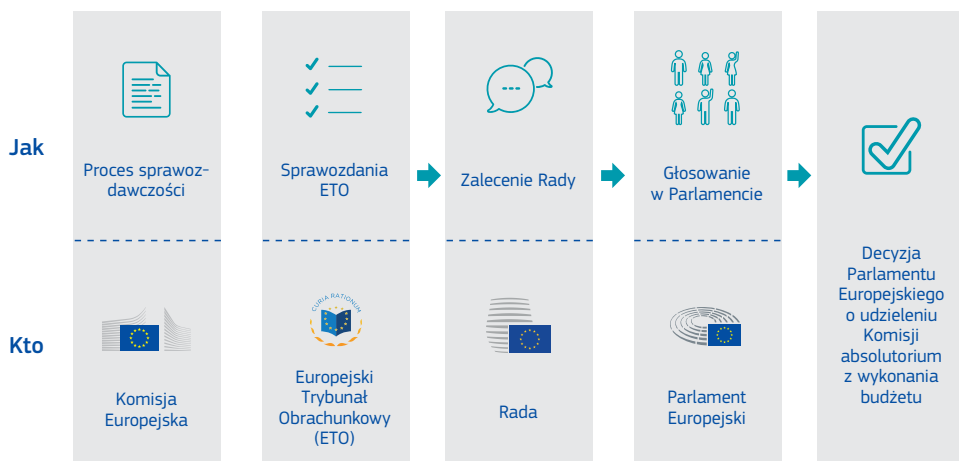
Przykład. **Fundusze UE pomagają w rewitalizacji jednego z najgęściej zaludnionych obszarów Katalonii**

Unijne dotacje i prywatne inwestycje umożliwiły miastu Santa Coloma de Gramenet w Katalonii odnowę dzielnic w Serra d'en Mena. Modernizacja obejmuje budowę obiektu wielofunkcyjnego z centrum handlowym, biblioteką i żłobkiem. Jest to przykład tego, w jaki sposób miejskie dzielnice mogą stać się bardziej przyjazne i zrównoważone pod względem gospodarczym i środowiskowym. Z finansowania UE pokryto ponad połowę całkowitego kosztu inwestycji (7,3 mln z 14 mln EUR).

©JackF - fotolia.com

Budżet UE to jeden z najściślej kontrolowanych budżetów na świecie

PRZEJRZYSTA SPRAWOZDAWCZOŚĆ

UE jest jedną z najbardziej przejrzystych instytucji na świecie, jeżeli chodzi o sprawozdawczość w zakresie rozliczalności. Każde euro wydane przez UE jest księgowane i rozliczane. Komisja w sposób przejrzysty przedstawia wyniki kontroli i audytów przeprowadzanych przez nią samą, przez państwa członkowskie i przez inne organizacje, a także działania podjęte w związku z wszelkimi wykrytymi uchybieniami. Zewnętrznym audytorem budżetu UE jest Trybunał Obrachunkowy.

Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu zapewnienia właściwego sposobu wydatkowania pieniędzy podatników. Stosuje się różne rodzaje zabezpieczeń – środki zapobiegawcze i naprawcze.

Błędy a nadużycia finansowe

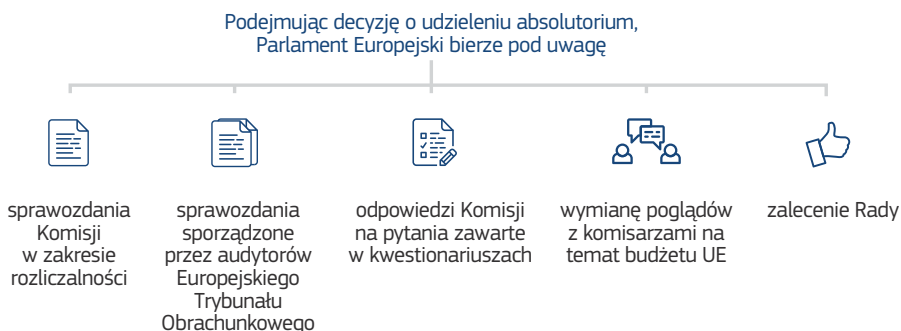
Błędy nie oznaczają, że środki UE utracono, zmarnowano lub że były one przedmiotem nadużyć finansowych. W praktyce nadużycia finansowe dotyczą około 0,2 % całkowitego budżetu UE. Błędy mogą wynikać z niewłaściwej interpretacji przepisów dotyczących zamówień publicznych lub z błędów administracyjnych we wnioskach złożonych przez beneficjentów, gdy na przykład brakuje niektórych dokumentów.

Środki zapobiegawcze. Komisja kładzie duży nacisk na środki zapobiegawcze, takie jak dzielenie się dobrymi praktykami, zapewnianie wytycznych i szkoleń, obowiązkowe struktury kontroli i audytu w państwach członkowskich, a także wstrzymywanie i zawieszanie płatności.

Środki naprawcze. Komisja stosuje mechanizmy naprawcze jako ostateczność, gdy mechanizmy zapobiegawcze okazują się nieskuteczne. Obejmują one zazwyczaj korekty finansowe oraz odzyskiwanie nieprawidłowych wydatków zgłoszonych przez państwa członkowskie lub beneficjentów.

PROCEDURA UDZIELANIA ABSOLUTORIUM

O udzieleniu absolutorium Komisji decyduje Parlament Europejski. Poprzez udzielenie absolutorium Parlament Europejski zatwierdza sposób, w jaki Komisja wykonała budżet UE. Procedura ta ma na celu zapewnienie, aby zarządzanie pieniędzmi europejskich podatników zawsze było pod demokratyczną kontrolą oraz aby Komisja była zawsze rozliczana ze swoich działań.

Rozporządzenie finansowe UE

Przepisy regulujące faktyczne wydatkowanie środków UE zawarto w [rozporządzeniu finansowym UE](#). Są one regularnie poddawane przeglądowi i upraszczane, aby ułatwić życie w szczególności drobnym beneficjentom.

<https://publications.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/e9488da5-d66f-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-pl/format-PDF/source-86606884>

Budżet UE
kształtuje
Europeę
na kolejnych
dziesięć lat

Wyzwania, przed którymi stoi UE, są ogromne

Bezpieczeństwo i ochrona obywateli Unii

Silna gospodarka, zrównoważony rozwój i solidarność

Zarządzanie migracjami

Wyzwania zewnętrzne, pomoc humanitarna i rozwój

Budżet UE będzie służył Europie przez kolejnych dziesięć lat, a nawet dłużej. Kolejny budżet długoterminowy UE będzie obejmował okres do 2027 r. i ma na celu zapewnienie, aby Europa chroniła, wspierała i broniła. W maju 2018 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek w sprawie kolejnego długoterminowego budżetu UE.

PROPONOWANY KOLEJNY BUDŻET DŁUGOTERMINOWY NA LATA 2021–2027 W LICZBACH

Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa

Badania naukowe i innowacje
Europejskie inwestycje strategiczne
Jednolity rynek
Przestrzeń kosmiczna

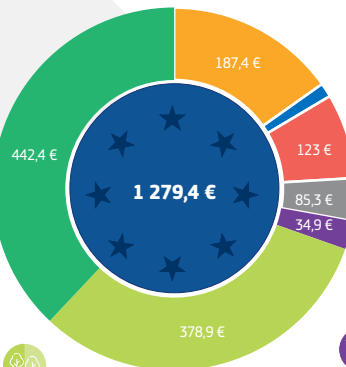
Spójność i wartości

Rozwój regionalny i spójność
Unia gospodarcza i walutowa
Inwestowanie w ludzi, spójność społeczna i wartości

Zasoby naturalne i środowisko

Rolnictwo i polityka morską
Działania na rzecz środowiska i klimatu

Bezpieczeństwo i obrona

Bezpieczeństwo
Obrona
Reagowanie w sytuacjach kryzysowych

Sąsiedztwo i świat

Działania zewnętrzne
Pomoc przedakcesyjna

Europejska administracja publiczna

Europejska administracja publiczna

Migracja i zarządzanie granicami

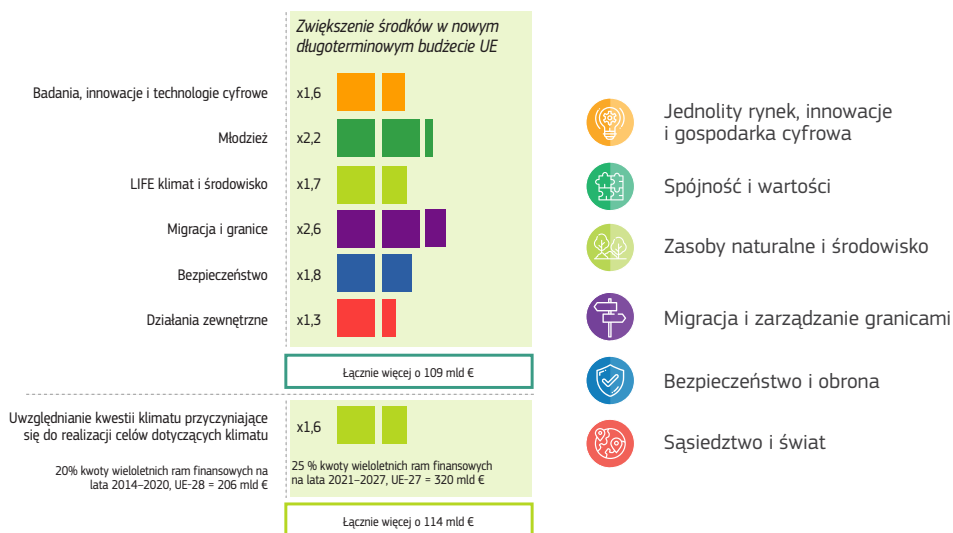
Migracja
Zarządzanie granicami

Środki na zobowiązania wyrażone w cenach bieżących (w mld euro)

W jaki sposób kolejny budżet UE pomoże stawić im czoła?

WIĘKSZE FUNDUSZE DLA OBSZARÓW PRIORYTETOWYCH

Aby sprostać znanym i niespodziewanym globalnym wyzwaniom, środki budżetu UE muszą być współmierne do jego ambicji. W maju 2018 r. Komisja zaproponowała zwiększenie środków na badania naukowe, osoby młode, działania w dziedzinie klimatu, migrację i granice, bezpieczeństwo i działania zewnętrzne. Są one podstawą do tego, by Europa pozostała światowym liderem w dziedzinie zrównoważonej i ekologicznej przyszłości i przyczyniła się do zwiększenia bezpieczeństwa na świecie poprzez zapewnianie pomocy rozwojowej i humanitarnej.

NOWOCZESNY, PROSTY I ELASTYCZNY BUDŻET

Nowoczesność. Komisja proponuje dalsze ograniczenie biurokracji dla beneficjentów i instytucji zarządzających.

Prostota. Struktura budżetu będzie jaśniejsza i ściślej powiązana z priorytetami UE. Komisja proponuje uproszczenie programów i ograniczenie ich liczby o ponad jedną trzecią (z 58 obecnie do 37 w przyszłości).

Elastyczność. Wniosek Komisji przewiduje większą elastyczność w ramach programów i między nimi, aby lepiej zarządzać sytuacjami kryzysowymi, reagować na nieprzewidziane zdarzenia oraz na sytuacje wyjątkowe w obszarach takich jak bezpieczeństwo i migracja.

OCHRONA PRAWORZĄDNOŚCI

Kluczowym elementem idei integracji europejskiej jest ochrona podstawowych wolności, praw człowieka i praworządności. Obecnie UE potrzebuje środków na ochronę i dalsze rozwinięcie tego dziedzictwa. W związku z tym Komisja zaproponowała wprowadzenie **nowego mechanizmu** chroniącego budżet UE przed ryzykiem finansowym związanym z uogólnionymi brakami w zakresie praworządności w państwach członkowskich. Umożliwiłyby on UE zawieszanie finansowania UE, obniżanie go lub ograniczanie dostępu do niego w sposób proporcjonalny do charakteru, wagi i zakresu wspomnianych braków w zakresie praworządności.

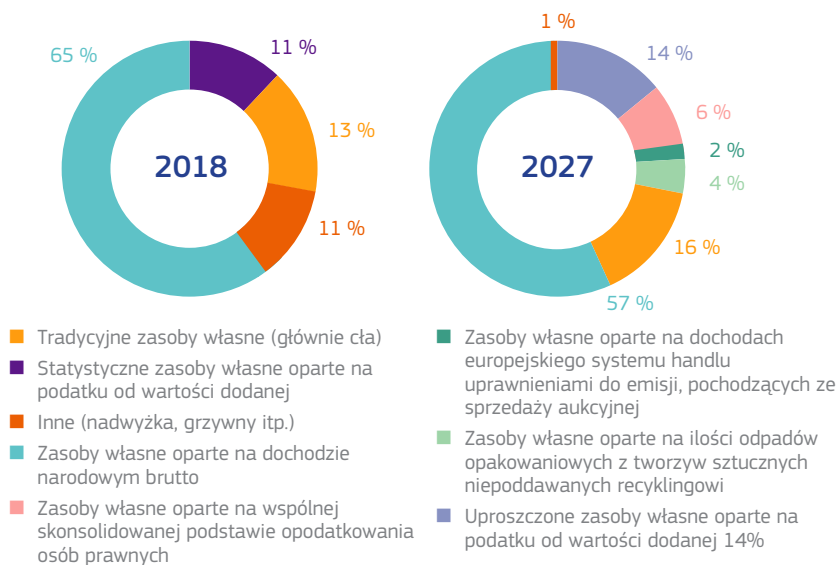
UPROSZCZENIE I ZRÓŻNICOWANIE FINANSOWANIA W NOWOCZESNYM BUDŻECIE

Aby zmniejszyć udział wkładu pochodzącego z dochodu narodowego brutto państw członkowskich i odzwierciedlić priorytety polityki UE, Komisja proponuje wprowadzenie koszyka nowych zasobów własnych, który składałby się z następujących elementów:

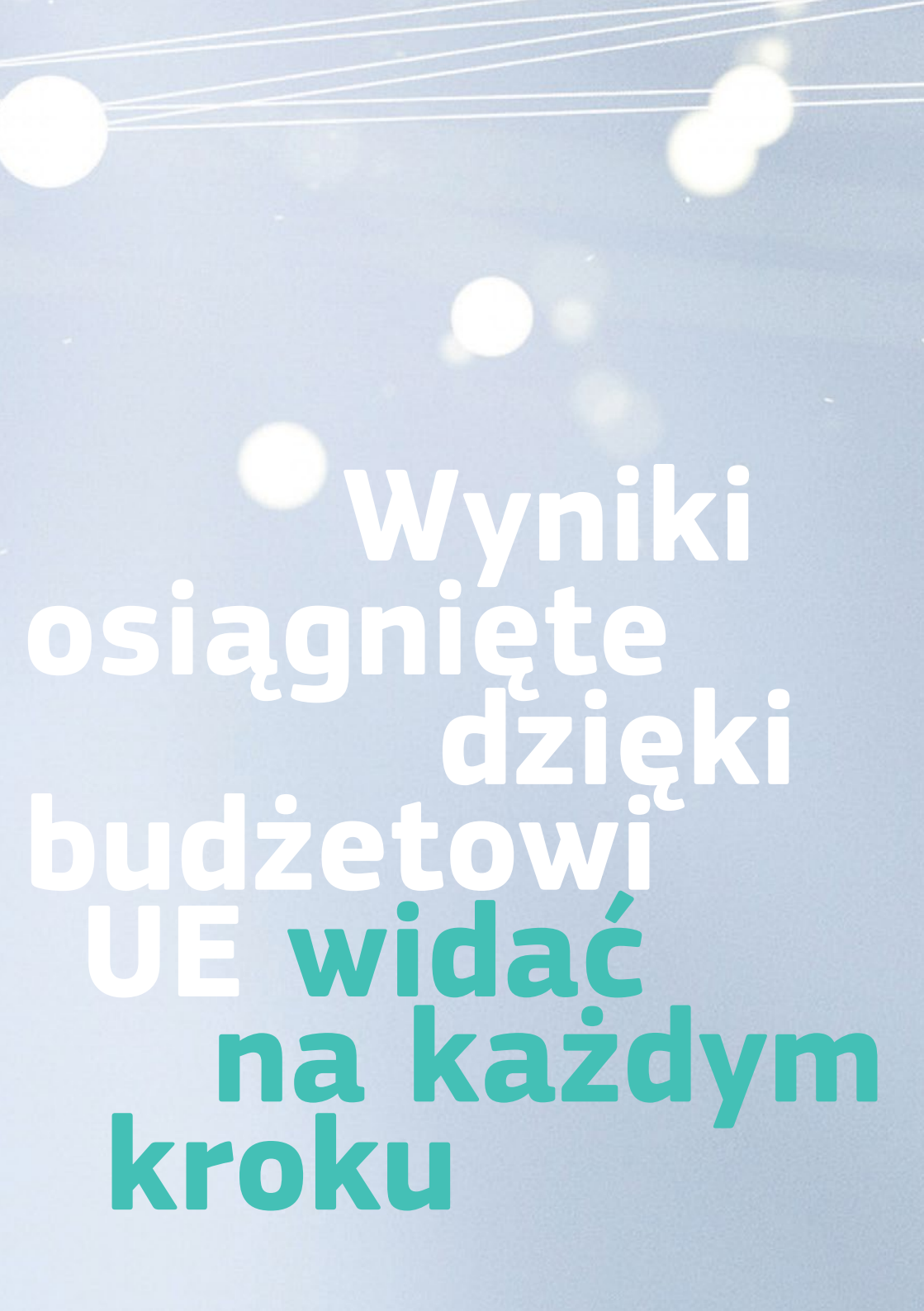
- 20 % dochodów z systemu handlu emisjami;
- stawki poboru w wysokości 3 % stosowanej do nowej wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych;
- wkładu krajowego obliczanego na podstawie ilości niepoddawanych recyklingowi odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych w każdym państwie członkowskim (0,80 EUR/kg).

Komisja proponuje zniesienie rabatów, których udzielono niektórym państwom członkowskim, aby zrównoważyć ich nadmierne wkłady do budżetu UE.

Te nowe zasoby własne będą stanowić ok. 12 % łącznego budżetu UE i mogą wnieść nawet 22 mld EUR rocznie na potrzeby finansowania nowych priorytetów.

Wyniki
osiągnięte
dzięki
budżetowi
UE **widać**
na każdym
kroku

Niezależnie od tego, czy jesteśmy tego świadomi, budżet UE ma ogromny wpływ na nasze życie. Poniżej przedstawiono tylko kilka z wielu przykładów.

Kształcenie

Od czasu uruchomienia programu **Erasmus+** dziesięć milionów osób mogło studiować, szkolić się, uczestniczyć w wolontariacie lub zdobywać doświadczenie zawodowe. **Boris Kuzmanow**, młody Bułgar z Kozłoduju, spełnił swoje marzenie i został wysoko wykwalifikowanym inżynierem jądrowym dzięki pożyczce udzielonej w ramach unijnego programu studiów magisterskich (finansowanie UE z programu MicroBanku w ramach Erasmus+: 12 000 EUR rocznie na studia magisterskie i do 18 000 EUR na dwuletni kurs).

Rozwój osobisty i zawodowy

Europejski Korpus Solidarności umożliwia młodym ludziom uczestnictwo w wolontariacie lub pracę przy projektach – we własnym kraju lub za granicą – które przynoszą korzyści społecznościom i ludziom w całej Europie (finansowanie UE – 143,3 mln EUR w 2019 r.).

Praca

Pielęgniarka z Hiszpanii? Deweloper oprogramowania komputerowego z Litwy? A może architekt wnętrz z Holandii? Każdy może pracować w dowolnym miejscu w Europie. [Portal EURES](#) pomaga osobom poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia i pracodawcom w rekrutacji pracowników z całej Europy.

Zdrowie

[Health-i-care](#) to projekt, w ramach którego holenderscy i niemieccy eksperci z dziedziny opieki zdrowotnej, nauki i biznesu pracują nad innowacyjnymi produktami i technologiami, które mają chronić społeczeństwo przed zakażeniami i zapobiegać antybiotykooporności (finansowanie UE – 3,5 mln EUR).

Dobre samopoczucie

Nowy program unijny „[Owoce, warzywa i mleko w szkole](#)” promuje zdrowe nawyki żywieniowe wśród dzieci. Obejmuje on rozdawanie owoców, warzyw i produktów mlecznych, a także programy edukacyjne, dzięki którym uczniowie poznają znaczenie odpowiedniego żywienia (finansowanie UE – 250 mln EUR uzgodnione na lata 2017–2018).

©Unia Europejska

Bezpieczeństwo energetyczne

„Połączenie bałtyckie” będzie pierwszym gazociągiem łączącym Estonię i Finlandię i znacząco zwiększy bezpieczeństwo energetyczne we wschodnim regionie Morza Bałtyckiego. Umożliwi ono transport gazu w obydwu kierunkach oraz – wraz z gazowym połączeniem międzysystemowym Polska–Litwa – pomoże ukończyć „bałtycki pierścień gazowy” i zakończyć izolację fińskiego rynku gazu (finansowanie UE: 192,8 mln EUR).

©nd3000-Fotolia

Podróże

W 2018 r. [projekt pilotażowy](#) Komisji Europejskiej umożliwił 15 tys. nastolatkom kończącym 18 lat podróżowanie pociągiem po Europie od lipca do końca września (finansowanie UE – 12 mln EUR na 2018 r.).

©Pixabay

Czas wolny

Unijny program „[Kreatywna Europa](#)” – [komponent MEDIA](#) wspiera produkcję około 430 i dystrybucję około 500 filmów rocznie. W 2019 r. pięć filmów, które powstały przy wsparciu UE, otrzymało nominacje do Oscara. Film „Faworyta” greckiego reżysera Jorgosa Lantimosa zdobył nagrodę dla najlepszej aktorki (finansowanie UE dla całego programu MEDIA: 120 mln EUR rocznie).

©Tierney - Fotolia

Spokój ducha

Dzięki jednolitemu portalowi cyfrowemu obywatele i przedsiębiorstwa uzyskają dostęp do informacji i procedur administracyjnych online umożliwiających na przykład złożenie wniosku o pożyczkę studencką lub zarejestrowanie samochodu. Ten europejski punkt kompleksowej obsługi zostanie włączony do dostępnego we wszystkich językach portalu „Twoja Europa”.

©Romolo Tavani - Fotolia

Region

W ramach projektu w greckim regionie **Attyka** przewiduje się budowę 24 wysokiej jakości szkół państwowych oraz konserwację budynków przez przedsiębiorstwo budowlane przez 25 lat (finansowanie UE – 71,6 mln EUR).

©Petair - Fotolia

Planeta

W ramach finansowanego przez UE projektu „Zielone korytarze Europy Środkowej” w Niemczech, Austrii, Słowenii, Słowacji i Chorwacji powstało 115 stacji szybkiego ładowania samochodów elektrycznych. Dzięki nim można podróżować samochodem elektrycznym np. z Monachium do Zagrzebia (finansowanie UE – 6,3 mln EUR).

Świat

UE przeznaczyła 475 mln EUR na Globalny Fundusz na rzecz Walki z AIDS, Gruźlicą i Malarią na lata 2017–2019. UE wspiera cel Globalnego Funduszu, jakim jest pomoc w uratowaniu życia 8 mln osób w latach 2017–2019, oraz osiągnięcie celu zrównoważonego rozwoju polegającego na wyeliminowaniu epidemii HIV, gruźlicy i malarii do 2030 r.

INNE PRZYKŁADY WPŁYWU BUDŻETU UE NA NASZE ŻYCIE CODZIENNE

<https://what-europe-does-for-me.eu/pl/>

BUDŻET UE KONCENTRUJE SIĘ NA WYNIKACH

Obecnie zapotrzebowanie na finansowanie UE rośnie, a w wielu państwach członkowskich budżet UE stanowi podstawowe źródło inwestycji. Potrzeba upewnienia się, że pieniądze UE są dobrze wydawane, jest większa niż kiedykolwiek wcześniej. Komisja zapewnia, aby budżet UE koncentrował się na priorytetach. Projekty, w zależności od przypadku, wybierane są albo bezpośrednio przez Komisję, albo przez władze krajowe i regionalne w państwach UE, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe itp. Wybiera się je, aby zaspokoić lokalne potrzeby, zgodnie ze strategiami i priorytetami uzgodnionymi wcześniej z Komisją.

<http://ec.europa.eu/budget>

Śledź nas na:

Facebook: facebook.com/EuropeanCommission

Twitter: twitter.com/EU_Budget
twitter.com/EU_Commission